

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 14 (2004)

Ελένη Ν. Παπανικολάου: (1912-1999)

Σταύρος Θ. Ανεστίδης

doi: [10.12681/deltiokms.297](https://doi.org/10.12681/deltiokms.297)

Copyright © 2015, Σταύρος Θ. Ανεστίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Ανεστίδης Σ. Θ. (2004). Ελένη Ν. Παπανικολάου: (1912-1999). *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 14, 365–366. <https://doi.org/10.12681/deltiokms.297>

ΕΛΕΝΗ Ν. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
(1912-1999)

Στις 10 Ιανουαρίου του 1999, στην Αθήνα, απέβιωσε η Έλενη Ν. Παπανικολάου. Με το θάνατό της γράφτηκε, ίσως, ο επίλογος στο *palmarès* των στενών συνεργατών του Όκταβίου Μερλιέ, χάθηκε σίγουρα, πάντως, μια γυναίκα, που αποτέλεσε υπόδειγμα αφοσίωσης. Συνέπεια, ευταξία, πνεύμα συνεργασίας και άοκνη προσπάθεια υπήρξαν οι αρετές, που την χαρακτήριζαν.

Η Έλενη Παπανικολάου γεννήθηκε στις 17 Απριλίου 1912 στη Χαλκίδα. Εκεί ολοκλήρωσε και τις εγκύκλιες σπουδές της. Παράλληλα, σπούδασε γαλλικά και πιάνο στο Έλληνικό Ώδεϊο. Έντούτοις, μια πρόωγη ένδειξη αρθρίτιδας στάθηκε μοιραία και ανέκοψε μια περαιτέρω μουσική σταδιοδρομία.

Στα χρόνια 1950-1966, στο Παρίσι πρώτα και αργότερα στην Aix-en-Provence, πραγματοποίησε προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές ψυχολογίας και νεοελληνικών. Από το Κέντρο Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Aix-en-Provence έλαβε και το *Diplôme d'Etudes Supérieures* για την εργασία της *Eva Sikelianos. D'après son autobiographie*, που εκδόθηκε υπό την εποπτεία του Όκταβίου Μερλιέ.

Για αρκετά χρόνια χρημάτισε γενική γραμματέας των παραρτημάτων του Γαλλικού Ίνστιτούτου στην Αθήνα και επιθεωρήτρια των παραρτημάτων του στην έπαρχια. Όταν το 1963 ο Όκτάβιος Μερλιέ πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Τμήματος Ξένων Γλωσσών στην Πάντειο Ανωτάτη Σχολή Πολιτικών Έπιστημών, η Έλενη Παπανικολάου υπήρξε από τους βασικούς του συνεργάτες. Στο τμήμα αυτό δίδαξε έως το 1979, ενώ για κάποια διαστήματα είχε την ευθύνη της γραμματείας και της διεύθυνσης.

Στο Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, πάντα υπό την εποπτεία του Όκταβίου Μερλιέ, η Έλενη Παπανικολάου οργάνωσε τμήμα από το αρχείο του Άγγελου και της Εύας Σικελιανού. Στην ίδια οφείλεται, επίσης, και η οργάνωση του αρχείου του Όκταβίου Μερλιέ που στεγάζεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Την τελευταία περίοδο του βίου της αφοσιώθηκε στην εύρετηρίαση του αρχείου του Άγγελου Σικελιανού την όποια και αποπεράτωσε λίγο πριν από το θάνατό της. Πολύτιμη παρα-

μένει, πάντα, ἡ ἐργασία της, ποὺ ἀφορᾷ στὴν ἐνδελεχὴ γεωγραφικὴ εὐρετηρίαση τῶν τοπωνυμίων (2.163) τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ποὺ ἀποθησαυρίζονται στὸ Ἀρχεῖο Προφορικῆς Παράδοσης. Διετέλεσε, ἐπίσης, προϋσταμένη γραμματείας τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν ἀπὸ τὸ 1978 ἕως τὸ 1984.

Ἡ Ἑλένη Παπανικολάου κατέλειπε μνήμη ἀγαθὴ ὡς φίλεργος, ἀφοσιωμένη καὶ ἀνιδιοτελὴς συνεργάτρια τοῦ Κ.Μ.Σ.

ΣΤΑΥΡΟΣ Θ. ΑΝΕΣΤΙΔΗΣ